

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
PREȘEDINTE

Intrare Nr. 1/1697/140
20 00 Luna 06 Ziua 12

Palatul Parlamentului

Calea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725, București, România

Telefon: (+40-21) 313.25.31; Fax: (+40-21) 312.54.80

Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.709A/2020

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDICTIONALĂ

NR. 3031 / 11 JUN 2020

Domnului

Ion-Marcel CIOLACU

Președintele Camerei Deputaților

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETAR GENERAL

Nr. 2/1267CP/16.06.2020

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă trimitem, alăturat, în copie, sesizarea formulată de deputați aparținând Grupului parlamentar al Partidului Național Liberal, referitoare la neconstituționalitatea Legii privind unele măsuri pentru protejarea intereselor naționale în activitatea economică.

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 24 iunie 2020 (inclusiv în format electronic, la adresa de e-mail ccr-pdv@ccr.ro), ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 14 iulie 2020.

Vă asigurăm de deplina noastră considerație.

Președintele

Prof.univ.dr. **Valer DORNEANU**

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Dosar nr. 709A/2020

Parlamentul României
Camera Deputaților
Cabinet Secretar general

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDICTIONALĂ

NR. 3028 / 11 JUN 2020

București, 11 iunie 2020
Nr. 2/3807

Domnului Valer DORNEANU
Președintele Curții Constituționale

Stimate domnule Președinte,

Vă trimitem, alăturat, sesizarea formulată de deputați aparținând Grupului parlamentar al Partidului Național Liberal referitoare la Legea privind unele măsuri pentru protejarea intereselor naționale în activitatea economică (Plx nr.314/2020).

Cu aleasă considerație,

SECRETAR GENERAL

Silvia Claudia MIHALCEA

ROMANIA

Parlamentul României
Camera Deputaților

000 15:30.
PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETAR GENERAL
Nr. 2/3807/11.06.2020

Grupul Parlamentar al Partidului Național Liberal

telefon: (021) 414 10 70 fax: (021) 414 10 72 email: pnl@cdep.ro

Către,

Secretariatul General al Camerei Deputaților

Doamnei Silvia Claudia MIHALCEA,

Secretar General al Camerei Deputaților

Parlamentul României
CAMERA DEPUTAȚILOR
GRUP PARLAMENTAR PNL
Nr. 36-15/201
Ziua 11 Luna 06 Anul 2020

Stimată Doamnă Secretar General,

În temeiul prevederilor art. 146 lit. a) din Constituție și în baza art. 15, alin. (1) din Legea 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, în numele semnatarilor, vă înaintăm **Sesizarea** la Curtea Constituțională referitoare la **Legea privind unele măsuri pentru protejarea intereselor naționale în activitatea economică (PL-x nr. 314/2020)**, adoptată de Camera Deputaților, în ședința din data de 10.06.2020, în calitate de cameră decizională.

Lider Grup PNL,

Deputat Eloria ROMAN

Către,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Domnului Valer Dorneanu,

Președintele Curții Constituționale a României

DOMNULE PREȘEDINTE,

În conformitate cu prevederile art. 146 lit. a) din Constituția României și art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale a României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, deputații menționați în anexa atașată formulăm prezenta

SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE

a Legii privind unele măsuri pentru protejarea intereselor naționale în activitatea economică, pe care o considerăm neconformă cu o serie de articole din Constituția României, pentru motivele expuse în continuare.

I. SITUAȚIA DE FAPT

Procedura legislativă la Senat

În 30 martie 2020, a fost înregistrată la Senat pentru dezbatere, cu nr.b131, *Propunerea legislativă privind unele măsuri pentru protejarea intereselor naționale în activitatea economică.*

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare instituirea unor măsuri pentru protejarea intereselor naționale în activitatea economică. Astfel, propunerea are în vedere interzicerea, pentru o perioadă de doi ani, a înstrăinării participațiilor statului la companiile și societățile naționale, precum și la orice altă societate la care statul are calitatea de acționar, indiferent de cota de participație deținută. De asemenea, se suspendă pentru o perioadă de doi ani, orice operațiuni privind înstrăinarea participațiilor statului la companiile și societățile naționale, precum și la societățile la care statul are calitatea de acționar, începute anterior. Aceste dispoziții nu se aplică operațiunilor post-privatizare și operațiunilor specifice privatizării, în cazul în care transferul dreptului de proprietate asupra participațiilor deținute de stat s-a realizat. Este prevăzută posibilitatea statului de a dobândi în oricare din modalitățile prevăzute de lege, participații la o serie de societăți din domenii de importanță strategică, corespunzător perioadei de criză.

În data de 06 aprilie-2020, proiectul de lege a fost trimis pentru aviz la Consiliul Economic și Social și la Consiliul Legislativ (termen: 06.05.2020), iar la Guvern pentru punct de vedere.

Consiliul Economic și Social a transmis, în 04.05.2020, un aviz favorabil.

În data de 11 mai 2020, a fost prezentat în Biroul permanent al senatului, cu indicativul L289. În aceeași zi a fost trimis pentru raport la Comisia economică, industrie și servicii (termen: 26.05.2020), iar pentru avize la Comisia pentru agricultură, industrie alimentară și dezvoltare rurală, Comisia pentru ape, păduri, pescuit și fond cinegetic, Comisia pentru comunicații și tehnologia informației, Comisia pentru mediu, Comisia pentru sănătate publică și la Comisia pentru transporturi și infrastructură, cu termen în data de 19 mai 2020.

Consiliul Legislativ, în data de 12.05.2020, a avizat favorabil, cu unele propuneri și observații.

În data de 19 mai 2020, comisiile avizatoare au transmis următoarele avize: Comisia pentru sănătate publică a avizat favorabil; Comisia pentru agricultură, industrie alimentară și dezvoltare rurală a avizat negativ; Comisia pentru comunicații și tehnologia informației a avizat favorabil; Comisia pentru ape, păduri, pescuit și fond cinegetic a avizat favorabil.

Comisia economică, industrie și servicii depune, în 19 mai 2020, raportul - favorabil (cu nr. 226) cu amendamente. În aceeași zi, a fost înscris pe ordinea de zi a plenului Senatului și adoptat cu următoarele voturi: DA= 80 NU=42 AB=10.

Procedura legislativă la Camera Deputaților

Proiect de Lege a prezentat pentru dezbateră în Biroul Permanent al Camerei Deputaților, în data de 27.05.2020, cu indicativul 314/27.05.2020, și s-a aprobat procedura de urgență solicitată de inițiatori. Tot atunci a fost trimis pentru raport la Comisia pentru politică economică, reformă și privatizare, cu termen depunere amendamente: 03.06.2020 și termen depunere raport: 09.06.2020, iar pentru avize la: Comisia pentru buget, finanțe și bănci, Comisia pentru industrii și servicii și la Comisia juridică, de disciplină și imunități.

În 05.06.2020, s-a primit punctul de vedere negativ al Guvernului (cu nr.4032/04.06.2020).

Sub rezerva primirii raportului, în data de 09.06.2020, *proiectul de lege privind unele măsuri pentru protejarea intereselor naționale în activitatea economică* a fost înscris pe ordinea de zi a plenului Camerei Deputaților.

În 10.06.2020, Comisia pentru politică economică, reformă și privatizare a hotărât, cu majoritate de voturi (3 voturi împotriva și o abținere), să supună plenului Camerei Deputaților, spre dezbateră și adoptare, *proiectul de Lege privind unele măsuri pentru protejarea intereselor naționale în activitatea economică*, în forma adoptată de Senat.

Tot în 10.06.2020 a fost adoptat de Camera Deputaților (rezultat vot pentru=199, contra=89, abțineri=3)

În raport cu obiectul și conținutul reglementării, inițiativa legislativă face parte din categoria legilor organice.

II. MOTIVE DE NECONSTITUȚIONALITATE

II.1 *Legea privind unele măsuri pentru protejarea intereselor naționale în activitatea economică nu respectă dispozițiile art.1 alin.(3) și alin.(5) din Constituție. Este încălcat principiul securității juridice în componenta sa privind calitatea legii.*

Cu privire la obligația legiuitorului de a elabora și adopta reglementări clare și previzibile există o jurisprudență constituțională bogată care arată că, prin interpretarea dispozițiilor art.1 alin.(3) și alin.(5), este dedus, cu valoare de

principiu, faptul că o normă neclară sau cu caracter imprevizibil afectează securitatea juridică în componenta sa privind calitatea legii deoarece beneficiarul legii nu va putea să-și adapteze conduita la normă, deoarece aceasta nu poate fi înțeleasă sau nu poate fi aplicată dacă nu este clară și previzibilă.

În acest sens, DCC nr.447/2019 (paragraf 23):

*„Curtea, în jurisprudența sa, a statuat că orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat (a se vedea, în acest sens, spre exemplu, Decizia nr. 189 din 2 martie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 307 din 5 aprilie 2006). În același sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că legea trebuie, într-adevăr, să fie accesibilă justițiabilului și previzibilă în ceea ce privește efectele sale. **Pentru ca legea să satisfacă cerința de previzibilitate, ea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii de apreciere a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit, pentru a oferi persoanei o protecție adecvată împotriva arbitrariului** (a se vedea Hotărârea din 4 mai 2000, pronunțată în Cauza Rotaru împotriva României, paragraful 52, și Hotărârea din 25 ianuarie 2007, pronunțată în Cauza Sissanis împotriva României, paragraful 66).”*

Din această perspectivă, constatăm că *Legea privind unele măsuri pentru protejarea intereselor naționale în activitatea economică este neconstituțională în ansamblul său. Fiecare dintre cele 4 articole ale Legii sunt criticabile*, conțin norme neclare, susceptibile a primi două sau mai multe înțelesuri sau norme care nu pot fi aplicate, norme cu caracter declarativ, norme care fac trimitere la „condițiile legii” încălcându-se prevederile art.39 alin.(1) din Legea nr.24/2000. Întreaga lege este imprevizibilă în viitoarea sa aplicare!

a.) Este demn de subliniat faptul că sintagma „*participațiile statului*” nu este definită în prezenta lege, așa cum nu este definită niciunde în legislația națională! Obiectul de reglementare este astfel **nedefinit**. Sintagma „*participațiile statului*” poate cuprinde acțiuni, așa cum poate cuprinde și alte active funcționale.

În Expunerea de motive, redactată la fel ca și inițiativa legislativă cu încălcarea art.6 alin.(1) și ale art.31 alin.(1) din Legea nr.24/2000, se enumeră exemplificativ mai multe entități economice, cu precizarea că [...], *toate acestea sunt entități economice la care statul deține acțiuni*”.

Inițiatorii par a dori să interzică doar vânzarea de acțiuni deținute de către statul român la diferite entități economice, dar prin felul deficitar în care este redactată ÎNTREAGA Lege, incertitudinea este absolută chiar cu privire la obiectul material al acestei legi „*participațiile statului*”. În OUG nr. 88/1997 privind privatizarea sunt vizate acțiuni și active, active funcționale.

Incertitudinea acestui înțeles al sintagmei „*participației statului*” este deplin. Cum se va putea conforma statul român la această normă imperativă care îi interzice înstrăinarea „*participațiilor*”, când „*participațiile*” nu sunt definite? Datorită neclarității normei juridice nu o va putea face, întreaga Lege este imprevizibilă în viitoare sa aplicare.

Întreaga Lege sesizată este neconstituțională ca urmare a nerespectării normelor de tehnică legislativă, a coerenței, a clarității, a previzibilității, de natură a determina încălcarea principiului legalității, consacrat de art. 1 alin. (5) din Constituție!

b.) Astfel, prevederile Art.1 din Legea sesizată sunt redactate cu o lipsă de rigoare vădită. Deși Consiliul legislativ a sesizat inițiatorii cu privire la încălcarea prevederilor Legii nr.24/2000 prin Avizul emis, norma juridică a fost adoptată în forma elaborată de către inițiatori, forma care conține exprimări care nu sunt specifice stilului normativ, care introduc un element de imprevizibilitate în viitoarea sa interpretare și aplicare, cuvântul „bănci” fiind folosit în mod impropriu, în înțelesul probabil pe care îl doresc să-l dea normei juridice, impunându-se folosirea sintagmei „instituții de credit”!

De asemenea, ținând cont de faptul că normele juridice își produc efectul numai de la data intrării în vigoare a legii care le conține, sintagma „*La data intrării în vigoare a legii*” regăsită în acest articol este, pe de o parte, inutilă, neavenită. Pe de altă parte, creează o stare de îndoială celui chemat să se conformeze oricărei norme juridice, legiuitorul pare a introduce o excepție de la caracterul general al dispoziției cu privire la producerea efectelor juridice de către respectiva normă juridică!

Ca o culme a lipsei de respect pentru regulile impuse normării legislative de Legea 24/2000, consacrate și de teoria și practica academică, norma criticată, **Art.1** din Legea sesizată, **nu este propriu - zis o normă juridică deoarece îi lipsește sancțiunea!** Nerespectarea modelului comportamental impus de către acest Art.1 nu este urmată nici măcar, în mod formal, de descrierea sancțiunii care este aplicabilă ca urmare a încălcării sale, a nerespectării sale, nu este nici măcar

pomenită vreo formă de răspundere care va fi angajată ca urmare a nerespectării prevederilor acestei norme care se vrea a fi cu caracter imperativ („*se interzice*”).

Norma are un caracter declarativ, deși se vrea a fi o normă juridică cu caracter imperativ, se încalcă, astfel, normele de tehnică legislativă. **Lipsa oricărei sancțiuni lipsește de caracter obligatoriu norma juridică.**

Legea 24/2000, Art.8 - „(2)- *prin modul de exprimare actul normativ trebuie să asigure dispozițiilor sale un caracter obligatoriu*”.

c.) Art.2 alin.(2) conține o contradicție în termeni, neclaritatea sa făcând imposibilă viitoarea sa aplicare. Pe de o parte, „*Dispozițiile alin.(1) nu se aplică...și operațiunilor specifice privatizării...*” cu respectarea condiției ca **transferul dreptului de proprietate să se fi realizat!**

Iar dispozițiile alin.(1) sunt: „*se suspendă, pentru o perioadă de 2 ani, orice operațiuni privind înstrăinarea participațiilor statului...*”

Dacă transferul dreptului de proprietate s-a realizat deja, conform ipotezei alin.(1), este atunci inutilă această normă deoarece „operațiunea de înstrăinare” s-a consumat deja, proprietar asupra participațiilor nu mai este Statul, iar Legea sesizată nu reglementează cu privire la situația de fapt când „participațiile” sunt deținute de alte entități juridice!

d.) Art.3 „*... se suspendă, în mod corespunzător, dispozițiile Ordonanței de urgență sa Guvernului nr.88/1997 privind privatizarea societăților comerciale...*”. Norma juridică este neclară în viitoare sa interpretare, nu pot fi suspendate în integralitatea lor dispozițiile privitoare la privatizare, deoarece dispozițiile OUG nr.88/1997 reglementează o activitate socio-economică complexă.

e.) Art.4 alin. (2) din Lege este, de asemenea, o normă juridică scrisă în mod precar, neclară prin felul în care este redactată, imprevizibilă în viitoarea sa aplicare. În una dintre interpretările posibile „*Dobândirea de participații de către stat se face cu respectare dispozițiilor privind ajutorul de stat ...*” poate fi interpretată ca fiind vorba de introducerea unei NOI obligații – aceea de a face aplicarea instituției juridice a AJUTORULUI DE STAT – ÎNTOTDEAUNA CÂND STATUL ROMÂN DOBÂNDEȘTE PARTICIPAȚII. Or, în prezent acest lucru nu este necesar, tocmai datorită naturii „ajutorului de stat”. „*Reglementările privind ajutoarele de stat se aplică doar măsurilor care îndeplinesc toate criteriile enumerate la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind*

Funcționarea Uniunii Europene (TFUE)”. Instituția juridică a ajutorului de stat este incompatibilă cu dobândirea de către stat a unor participații!

Pe de altă parte, în enumerarea exhaustivă a dispozițiilor care se impun a fi respectate de către stat, la dobândirea unor participații, „*privind ajutorul de stat, concurența și competitivitatea*”, se introduc doi termeni diferiți dar folosiți ca având același sens în legislația românească. Una dintre interpretările posibile ale acestei norme este aceea că Legea stabilește că principiile concurența și competitivitatea sunt noțiuni diferite, așadar sunt reglementate diferit, existând dispoziții legale diferite care trebuie respectate în mod cumulativ. Or, acest lucru este imposibil! Este vădită lipsa de calitate a normei juridice, imprevizibilitatea în viitoarea sa aplicare!

Din expunerea de motive rezultă că inițiatorii nu și-au dorit să restrângă în vreun fel capacitatea statului de a dobândi participații, în oricare dintre modurile legal posibile. Dar, pentru că există o enumerare, *lit. a) - lit. g) ale alin.(1)Art.4*, o enumerare care poate fi interpretată ca fiind exhaustivă, există riscul ca prin **precaritatea redactării acestor domenii**, în interpretarea viitoare a normei juridice să i se restrângă în mod nejustificat, și împotriva voinței legiuitorului, dreptul statului român de a dobândi participații.

Subliniem, așa cum a făcut-o și Consiliul Legislativ, inutilitatea prevederilor regăsite în conținutul *alin. (1) ale Art.4* „*statul român poate dobândi...participații...*”, neexistând nicio dispoziție care să interzică statului român să dobândească aceste participații! Norma are caracter declarativ, încalcă normele de tehnică legislativă, art.8 din Legea nr.24/2000.

„*Articolul 8- (1) Proiectele de legi, propunerile legislative și celelalte proiecte de acte normative se redactează în forma prescriptivă proprie normelor juridice. (2) Prin modul de exprimare actul normativ trebuie să asigure dispozițiilor sale un caracter obligatoriu. ..(4) Textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce. Nu se folosesc termeni cu încărcătură afectivă. Forma și estetica exprimării nu trebuie să prejudicieze stilul juridic, precizia și claritatea dispozițiilor.*”

f.) Art. 4 alin. (1) - „*În condițiile legii, statul român poate dobândi...participații...*”

Norma juridică face referire la „*condițiile legii*”, fără a preciza care sunt actele normative referite, se încalcă astfel prevederile art.39 alin.(1) din Legea nr.24/2000.

„Art.39-(1) Referirea într-un act normativ la alt act normativ se face prin precizarea categoriei juridice a acestuia, a numărului său, a titlului și a datei publicării acelui act sau numai a categoriei juridice și a numărului, dacă astfel orice confuzie este exclusă.”

Decizia CCR nr.17/2015 cu privire la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii privind securitatea cibernetică a României, (paragraful 93), arată :

„De asemenea, cu excepția cazurilor în care trimiterea vizează chiar legea securității cibernetice, situație în care s-a folosit sintagma "prezenta lege", legea folosește în repetate rânduri sintagmele "potrivit legii", "conform competențelor prevăzute de lege" sau "în condițiile legii", fără a preciza concret la dispozițiile căror legi se face trimiterea. Această situație se regăsește în cuprinsul art. 7 alin. (1) lit. d), art. 10 alin. (2) și (5), art. 11 alin. (1) lit. j), art. 15 alin. (8), art. 19 alin. (6), art. 20 alin. (1) lit. h), art. 21 alin. (1), art. 21 alin. (2) lit. d), art. 27 alin. (1), art. 27 alin. (2) lit. b) din lege. Cu privire la aceste aspecte, Curtea menționează că, potrivit art. 39 alin. (1) - Referirea la alt act normativ, din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, "referirea într-un act normativ la alt act normativ se face prin precizarea categoriei juridice a acestuia, a numărului său, a titlului și a datei publicării acelui act sau numai a categoriei juridice și a numărului, dacă astfel orice confuzie este exclusă.”

Norma este redactată neclar, imprecis și lipsa sa de calitate o face imprevizibilă în viitoarea sa aplicare.

Decizia CCR nr.17/2015 (paragraf 92)

„Dincolo de aspectele punctuale a căror neconstituționalitate a fost motivată supra, Curtea constată că întregul act normativ suferă de deficiențe sub aspectul respectării normelor de tehnică legislativă, a coerenței, a clarității, a previzibilității, de natură a determina încălcarea principiului legalității, consacrat de art. 1 alin. (5) din Constituție. ”

Ca primă concluzie, deoarece art 1, art.2 art.3 și art.4 din Lege suferă de grave deficiențe privitoare la claritatea, coerența, previzibilitatea normelor juridice, întreaga Lege sesizată încalcă normele de tehnică legislativă prevăzute de Legea nr.24/2000, se încalcă principiul securității juridice și cel al legalității, consacrate de art.1alin.(3) și alin.(5) din Constituție. Legea este neconstituțională în ansamblul ei.

II.2 Legea privind unele măsuri pentru protejarea intereselor naționale în activitatea economică nu respectă dispozițiile art.108 din Constituție. Este încălcată competența de reglementare a Guvernului României cu consecința încălcării principiului separației puterilor în stat

Norma generală în vigoare statuează în sarcina Guvernului României competența de a administra bunurile aflate în proprietatea privată a statului (art.25 lit. m) din OUG nr.57/2019).

Tot prin dispoziție legală se stabilește dreptul Guvernului României de a proceda la vânzarea participațiilor statului la companii sau societăți aflate în administrarea statului român ca metodă de administrare a acestor active. În acest sens prin dispozițiile art.5¹ din Legea nr.137/2002, Guvernul are competența de a stabili strategia de privatizare a societăților strategice, strategie care poate include și procedura înstrăinării activelor prin listare la bursă ca metodă de privatizare:

Art.5¹

„(1) **Guvernul aprobă prin strategia de privatizare elementele esențiale ale mandatului și, ulterior, condițiile principale ale contractului ce urmează a fi încheiat de instituția publică implicată pentru vânzarea acțiunilor la societățile comerciale de interes strategic și ale societăților comerciale din domeniul utilităților, precum și pentru majorarea capitalului social al acestor societăți comerciale conform prevederilor art. 14 și 22.**

(2) **Guvernul aprobă prin strategia de privatizare elementele esențiale ale mandatului și, ulterior, condițiile principale ale contractului ce urmează a fi încheiat de societatea comercială de interes strategic, respectiv societatea comercială din domeniul utilităților, pentru vânzarea acțiunilor pe care acestea le dețin la filiale, precum și pentru majorarea capitalului social al filialelor conform prevederilor art. 14 și 22.**”

Fixarea, prin lege, a competenței de înstrăinare a participațiilor la societățile din domeniul strategic în sarcina Guvernului României, implică în realizarea acesteia emiterea de acte infralegale stabilite prin art.108 alin.(2) în competența sa exclusivă. Pe cale de consecință, stabilirea unei interdicții de vânzare a participațiilor statului la societăți sau companii de interes strategic, fără modificarea, completarea sau abrogarea dispozițiilor art.5¹ din Legea nr.137/2002 constituie o încălcare de competență a Guvernului nepermisă de către Parlament prin edictarea de norme cu caracter infralegal în cadrul unui act normativ cu caracter primar, cazul legii supuse criticii de neconstituționalitate, deoarece practic strategia de privatizare, implicit „înstrăinarea de participații” se realizează

prin Hotărâre de Guvern în cazul companiilor din domenii strategice sau prin decizii ale Companiilor pentru celelalte domenii care nu au caracter strategic.

Din această perspectivă, absența unor norme modificatoare, de completare sau de abrogare a Legii nr.137/2002, determină constatarea neconstituționalității dispozițiilor cuprinse în *Legea privind unele măsuri pentru protejarea intereselor naționale în activitatea economică* deoarece aceasta nu respectă dispozițiile art.108 din Constituție, fiind neconstituțională în ansamblul său prin încălcarea principiului separație puterilor în stat astfel cum este consacrat de dispozițiile art.1 alin.(4) din Constituție.

II.3 *Legea privind unele măsuri pentru protejarea intereselor naționale în activitatea economică* încalcă dispozițiile art.1 alin.(5) și ale art.44 alin.(2) teza I din Constituția României. Este încălcat principiul legalității și dreptul de proprietate privată al statului (motiv de neconstituționalitate cu caracter intrinsec)

Legiuitorul are obligația de a asigura în activitatea de reglementare a relațiilor sociale o viziune unitară, corelată a dispozițiilor legale în vigoare. Adoptarea de norme contradictorii sau de reglementări care lipsesc de eficiență juridică alte norme aflate în vigoare este interzisă prin reglementări exprese, de rang constituțional. În acest sens, Constituția României dispune prin art.1 alin.(5):

„În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie.”

Din această dispoziție constituțională, pe cale jurisprudențială, este dedus principiul legalității. Potrivit acestuia Parlamentul, ca unică autoritate legiuitoare, are libertatea de a norma însă sunt statuate limite care să asigure coerența cadrului normativ în vigoare, fiind obligatorie corelarea dispozițiilor normative ce urmează a fi edictate cu cele aflate în vigoare. În acest sens, prin *Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative* sunt prevăzute evenimentele legislative care au menirea de a fi instrumente de armonizare normelor aflate în vigoare cu noile dispoziții legale. Evenimentele legislative sunt: modificarea, completarea sau abrogarea actelor normative existente în dreptul nostru pozitiv.

Din această perspectivă, este surprinzător modul în care Parlamentul a adoptat *Legea privind unele măsuri pentru protejarea intereselor naționale în activitatea*

economică (PL-x 314/2020), deoarece încalcă tocmai obligația de a corela noile dispoziții normative cu cele aflate în vigoare.

În concret, instituirea interdicției generale „*de înstrăinare a participațiilor statului la societăți sau companii*” înființate pe teritoriu național contravine unor reglementări speciale care instituie obligația statului prin autoritatea executivă, Guvernul României, de a proceda la aplicarea unor proceduri care au ca finalitate tocmai înstrăinarea unor „*participații*” la capitalul societăților sau companiilor listate sau în curs de listare la bursă.

În acest sens, Guvernul României a arătat prin punctul de vedere transmis Parlamentului referitor la legea criticată că aceasta este în contradicție cu dispoziții legale aflate în vigoare:

„În privința protejării intereselor statului cu referire la participațiile sale în economie, observăm că sistemul legislativ în vigoare prezintă următoarele caracteristici:

- *statul român și-a asumat demersul de reducere a participației sale în economie conform art. I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.88/1997 și art. I din Legea 137/2002;*

- *în temeiul art. 25 lit. m) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, Guvernul administrează proprietatea privată a statului și, în acest sens are mandat de a desfășura politica de privatizare conform art. 4¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/1997; instituțiile publice implicate în privatizare administrează participațiile statului și configurează decizii investiționale cu privire la ele, în funcție de situațiile concrete în care se află societățile respective. În acest sens, în afară de sectorul societăților strategice, pentru care decizia aparține Guvernului, deciziile privind actele de dispoziție asupra participațiilor statului se iau de către instituțiile publice implicate (art. 4¹ și 4³ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.88/1997 și art. 5¹ din Legea 137/2002).” (Punctul de vedere de al Guvernului nr.4032/04.06.2020)*

Se deduce, astfel, că reglementarea adoptată de Parlament, supusă criticii de neconstituționalitate, este în contradicție cu cel puțin trei acte normative în vigoare: *OUG nr.88/1997 privind privatizarea societăților comerciale, Legea nr.137/2002 privind unele măsuri pentru accelerarea privatizării și OUG nr.57/2019 privind Codul Administrativ.*

OUG nr.88/1997 privind privatizarea societăților comerciale

Art.1

„Prezenta ordonanță de urgență stabilește cadrul juridic pentru vânzarea acțiunilor emise de societăți comerciale și deținute de stat sau de o autoritate a administrației publice locale, precum și pentru vânzarea activelor aparținând societăților comerciale la care statul sau o autoritate a administrației publice locale este acționar, în baza următoarelor principii:

- a) asigurarea transparenței tranzacțiilor;*
- b) stabilirea prețului de vânzare, în baza raportului dintre cerere și ofertă;*
- c) asigurarea egalității de tratament între cumpărători.”*

Legea nr.137/2002 privind unele măsuri pentru accelerarea privatizării

Art.1

”Prezenta lege stabilește cadrul juridic pentru accelerarea procesului de privatizare, în baza următoarelor principii:

- a) asigurarea transparenței procesului de privatizare;*
- b) vânzarea la prețul de piață rezultat din raportul dintre cerere și ofertă, cu luarea în considerare a tuturor elementelor ce alcătuiesc oferta de cumpărare;*
- c) asigurarea egalității de tratament între cumpărători;*
- d) aplicarea unor programe de restructurare anterioară privatizării, cu accent pe externalizarea unor activități și/sau active, în special a activelor cu caracter social;*
- e) reconsiderarea datoriilor societăților comerciale, în vederea sporirii atractivității ofertei de privatizare;*
- f) instituirea administrării speciale în perioada de privatizare.*

[...]

Art.4

Diminuarea participației statului la societățile comerciale se realizează prin utilizarea următoarelor metode:

- a) vânzarea de acțiuni;***

[...]

Art.5

(1) Acțiunile se pot vinde la prețul de piața rezultat din raportul dintre cerere și ofertă, chiar dacă acest preț este inferior prețului de ofertă stabilit de instituția publică implicată. Instituția publică implicată este singura autoritate competentă să decidă asupra oportunității încheierii contractului de vânzare-cumpărare de acțiuni, având în vedere pe lângă preț și celelalte elemente care compun oferta de cumpărare. Instanțele judecătorești sau arbitrale nu se pot pronunța asupra oportunității încheierii tranzacției, ci doar asupra legalității acesteia.”

OUG nr.57/2019 privind Codul Administrativ

Art.25

„Principalele atribuții ale Guvernului

În realizarea funcțiilor sale Guvernul îndeplinește următoarele atribuții principale:

[...]

m) asigură administrarea proprietății publice și private a statului;”

În niciunul dintre articolele Legii privind unele măsuri pentru protejarea intereselor naționale în activitatea economică, Parlamentul nu a procedat la corelarea reglementării cu actele normative antecitate, fapt care contravine dispozițiilor de tehnică normativă. Astfel prin Legea nr.24/2000, prin art.58 alin.(3) se dispune:

„(3) Evenimentele legislative pot fi dispuse prin acte normative ulterioare de același nivel sau de nivel superior, având ca obiect exclusiv evenimentul respectiv, dar și prin alte acte normative ulterioare care, în principal, reglementează o anumită problematică, iar ca măsură conexă dispun asemenea evenimente pentru a asigura corelarea celor două acte normative interferente.”

Constatând absența corelării, concluzionăm încălcarea normelor de tehnică legislativă, cu consecința evidentă a nerespectării dispozițiilor art.1 alin.(5) din Constituție, principiul legalității, deoarece norma generală care se instituie prin art.1 din legea criticată *„La data intrării în vigoare a prezentei legi, se interzice,*

pentru o perioadă de doi ani, înstrăinarea participațiilor statului la companiile și societățile naționale, la bănci, precum și la orice altă societate la care statul are calitatea de acționar, indiferent de cota de participație deținută” nu este corelată cu dispozițiile legale, în vigoare, în materie de înstrăinare a dreptului de proprietate privată a statului la companiile/societățile enumerate în articolul citat.

În această privință, prin DCC nr.62/2018 referitoare la admiterea obiecției de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea art. 1 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice, se arată:

„Analizând jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții Constituționale referitoare la cerințele de calitate a legii, se observă că aceasta a avut în vedere aspecte intrinseci actului normativ, și anume diferite deficiențe sau insuficiențe de redactare care afectează claritatea, precizia, previzibilitatea și accesibilitatea normei juridice, iar prin nerespectarea acestor cerințe se aduce atingere unor drepturi, libertăți sau principii fundamentale. Astfel, Curtea a constatat, de principiu, că orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat (a se vedea în acest sens, spre exemplu, Decizia nr. 189 din 2 martie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 307 din 5 aprilie 2006, Decizia nr. 903 din 6 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 584 din 17 august 2010, sau Decizia nr. 26 din 18 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 116 din 15 februarie 2012). În același sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că legea trebuie, într-adevăr, să fie accesibilă justițiabilului și previzibilă în ceea ce privește efectele sale. Pentru ca legea să satisfacă cerința de previzibilitate, ea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii de apreciere a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit, pentru a oferi persoanei o protecție adecvată împotriva arbitrarului (a se vedea Hotărârea din 4 mai 2000, pronunțată în Cauza Rotaru împotriva României, paragraful 52, și Hotărârea din 25 ianuarie 2007, pronunțată în Cauza Sissanis împotriva României, paragraful 66). O lege îndeplinește condițiile calitative impuse atât de Constituție, cât și de Convenție, numai dacă norma este enunțată cu suficientă precizie pentru a permite cetățeanului să își adapteze conduita în funcție de aceasta, astfel încât, apelând la nevoie la consiliere de specialitate în materie, el să fie capabil să prevadă, într-o măsură rezonabilă, față de circumstanțele speței, consecințele care ar putea rezulta dintr-o anumită faptă și să își corecteze conduita (în acest sens, Decizia Curții Constituționale nr. 1 din 11 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial

al României, Partea I, nr. 53 din 23 ianuarie 2012, și Decizia Curții Constituționale nr. 743 din 2 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 579 din 16 august 2011, precum și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului cu privire la care se rețin, spre exemplu, Hotărârea din 15 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza Cantoni împotriva Franței, paragraful 29, Hotărârea din 25 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza Wingrove împotriva Regatului Unit, paragraful 40, Hotărârea din 9 noiembrie 2006, pronunțată în Cauza Leempoel & S.A. ED. Cine Revue împotriva Belgiei, paragraful 59).

Din jurisprudența mai sus indicată se desprinde concluzia potrivit căreia, pentru relevanța constituțională a principiului legalității, esențial este ca prin folosirea unei tehnici legislative inadecvate, care să nu întrunească cerințele clarității, preciziei, previzibilității și ale accesibilității normei juridice, legiuitorul să fi adus atingere în final unor drepturi, libertăți sau principii de rang constituțional.” (paragraf 51 și paragraf 52)

Existența unor contradicții între norma adoptată de Parlament la data de 10 iunie 2020 și reglementările în vigoare antereferate afectează cerința previzibilității și accesibilității normei juridice.

În raport cu încălcarea art.1 alin.(5) din Constituție corelat cu dispozițiile legale în vigoare conținute de *OUG nr.88/1997 privind privatizarea societăților comerciale, Legea nr.137/2002 privind unele măsuri pentru accelerarea privatizării și OUG nr.57/2019 privind Codul Administrativ* deducem afectarea unui drept fundamental al statului, acela de proprietate privată asupra bunurilor aflate în domeniul său privat.

Prin cadrul normativ arătat mai sus, legiuitorul primar sau cel delegat a instituit dreptul autorității executive, Guvernul României, de a proceda la fructificarea, în condițiile legii, a atributului de dispoziție, parte a dreptului de proprietate, asupra participațiilor statului la companiile/societățile descrise în art.1 al Legii criticate.

Instituirea interdicției de înstrăinare, în contradicție cu reglementările care stabilesc în mod expres parcurgerea procedurii de privatizare pentru unele companii/societăți cu capital de stat, constituie, evident, o afectare a dreptului de proprietate al statului asupra bunurilor aflate în patrimoniul său privat.

Fiind demonstrată astfel și afectarea unui drept fundamental, constatarea încălcării principiului legalității este deplină, fapt pentru care vă solicităm să constatați neconstituționalitatea, în ansamblul său, a *Legii privind unele măsuri pentru protejarea intereselor naționale în activitatea economică* deoarece încalcă

dispozițiile art.1 alin.(5) corelat cu dispozițiile art.44 alin.(2) teza I din Constituția României.

În drept, ne întemeiem sesizarea pe dispozițiile art. 134, alin. (3) din Regulamentul Camerei Deputaților, cât și pe dispozițiile art. 15, alin. (1) și (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale.

TABEL CU SEMNATARII

SESIZĂRII LA CURTEA CONSTITUTIONALĂ A LEGII
PRIVIND UNELE MĂSURI PENTRU PROTEJAREA
INTERESELOR NAȚIONALE ÎN ACTIVITATEA
ECONOMICĂ

(PLX-wr. 314/2020)

Nr. crt.	Nume	Semnătura
1.	Roman Florin Claudiu	
2.	Achiței Vasile Cristian	
3.	Alexe Costel	
4.	Anastase Roberta Alma	
5.	Andrei Alexandru Ioan	
6.	Andronache Gabriel	
7.	Ardelean Ben Oni	
8.	Balan Ioan	
9.	Balint Liviu	
10.	Bantias Mircea	
11.	Bica Dănuț	
12.	Bodea Marius	
13.	Bode Lucian Nicolae	
14.	Boroianu Robert Aurel	
15.	Borza Remus	
16.	Buican Cristian	

17.	Burciu Cristina
18.	Bumb Sorin-Ioan
19.	Calista Mara Daniela
20.	Calotă Florică Ică
21.	Cîmpeanu Sorin
22.	Cherecheș Florica
23.	Cherecheș Viorica
24.	Cozmanciuc Mugur
25.	Constantin Daniel
26.	Culeafă Mihai
27.	Cușsa Ioan
28.	Dobre Victor Paul
29.	Dobrovie Matei
30.	Fădor Angelica
31.	Florea Damian
32.	Găină Mihăiță
33.	Gheorghe Daniel
34.	Gheorghe Tinel
35.	Gheorghiu Bogdan
36.	Ghilea Gavrilă
37.	Giugea Nicolae
38.	Gudu Vasile
39.	Hărătau Elena

40.	Heiuș Lucian
41.	Huțucă Bogdan Iulian
42.	Ioniță Antoneta
43.	Ionescu George
44.	Leoreanu Laurențiu
45.	Lungu Tudorița
46.	Mareș Mara
47.	Mihalescul Dumitru
48.	Moldovan Sorin-Dan
49.	Neagu Nicolae
50.	Nicoară Romeo Florin
51.	Olar Corneliu
52.	Oprea Dumitru
53.	Oros Nechita-Adrian
54.	Palăr Ionel
55.	Pet. cu Toma-Florin
56.	Pirtea Marilen
57.	Popescu Pavel
58.	Popescu Virgil Daniel
59.	Preda Cezar
60.	Predoiu Marian-Cătălin
61.	Prișcă Razvan Sorin
62.	Raetchi Ovidiu- Alexandru

63.	Răcuci Claudiu Vasile
64.	Romanescu Cristinel
65.	Săftoiu Ana- Adriana
66.	Schelean-Somfelean Valeria Diana
67.	Sighiartău Robert Ionatan
68.	Stamatian Vasile Florin
69.	Sitterli Ovidiu Ioan
70.	Surgent Marius
71.	Stroe Ionut Marian
72.	Șișcu George
73.	Șovăială Constantin
74.	Ștefan Ion
75.	Știrbu Gigel Sorinel
76.	Tabugan Ion
77.	Trăilă Cristina
78.	Turcan Raluca
79.	Varga Glad-Aurel
80.	Varga Vasile
81.	Vîlceanu Dan
82.	Voicu Mihai

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

**privind unele măsuri pentru protejarea intereselor naționale
în activitatea economică**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. 1. – La data intrării în vigoare a prezentei legi, se interzice, pentru o perioadă de doi ani, înstrăinarea participațiilor statului la companiile și societățile naționale, la bănci, precum și la orice altă societate la care statul are calitatea de acționar, indiferent de cota de participație deținută.

Art. 2. – (1) Se suspendă, pentru o perioadă de doi ani, orice operațiuni privind înstrăinarea participațiilor statului la companiile și societățile naționale, precum și la societățile la care statul are calitatea de acționar, începute anterior intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) Dispozițiile alin. (1) nu se aplică operațiunilor post-privatizare și operațiunilor specifice privatizării, în cazul în care transferul dreptului de proprietate asupra participațiilor deținute de stat s-a realizat.

2

Art. 3. – În aplicarea dispozițiilor prevăzute la art. 1 și 2, se suspendă, în mod corespunzător, dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 88/1997 privind privatizarea societăților comerciale, aprobată prin Legea nr. 44/1998, cu modificările și completările ulterioare, și ale Legii nr. 137/2002 privind unele măsuri pentru accelerarea privatizării, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 4. – (1) În condițiile legii, statul român poate dobândi, în oricare dintre modalitățile prevăzute de lege, participații la societățile care desfășoară activități economice în domeniile:

a) producția și comercializarea de medicamente, dispozitive medicale, seruri și vaccinuri, servicii medicale și paramedicale;

b) industria constructoare de mașini, metalurgică, alimentară, agricultură, silvicultură, exploatarea forestieră;

c) producția, transportul, distribuția și furnizarea de energie electrică și energie termică;

d) explorarea, exploatarea, extracția, producția și prelucrarea resurselor minerale;

e) transportul, construcția și administrarea de infrastructură rutieră, feroviară, navală și aeriană;

f) captarea, tratarea și distribuția apei potabile și a apei pentru irigații;

g) poștă, comunicații și tehnologia informației.

(2) Dobândirea de participații de către stat se face cu respectarea dispozițiilor privind ajutorul de stat, concurența și competitivitatea.

*Această lege a fost adoptată de Parlamentul României,
cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția
României, republicată.*

PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR

p. PREȘEDINTELE
SENATULUI

ION – MARCEL CIOLACU ROBERT – MARIUS CAZANCIUC

București,
Nr.